

Ikke-spredningstraktat: Nye udfordringer i en forandret verden

Under den kolde krig blev Traktaten om ikke-spredning af atomvåben (NPT) fra 1968 én af de internationale hjørnестene i kontrollen med udviklingen af atomvåbenteknologi. Efter den kolde krigs afslutning er spredningen af atomteknologi og frygten for at den kan blive brugt til terrorisme, blevet én af hovedbekymringerne for det internationale samfund.

Traktaten om ikke-spredning af atomvåben (NPT: Nuclear Non-Proliferation Treaty) er en international traktat, der blev indgået den 1. juli 1968 for at begrænse spredningen af atomvåben. 189 suveræne stater er medunderskrivere af NPT, herunder alle EU's medlemsstater. Indien, Pakistan, Israel og Nord Korea deltager ikke i NPT.

Én traktat, tre dele

Traktaten består af tre dele. For det første har lande (der allerede besad atomvåben) forpligtet sig til ikke at overføre våben eller andre nukleare eksplosive dele til andre lande, og lande (der ikke besad atomvåben) har forpligtet sig til ikke at udvikle sådanne. For det andet skulle de deltagende lande, der allerede besad atomvåben, fremlægge planer for hvordan de ville reducere og afskaffe deres lagre. For det tredje fastslår traktaten retten til at bruge atomenergi til fredelige formål.

En europæisk tilgang

Hvert femte år afholdes der en NPT-konference, hvor deltagerne diskuterer traktatens fremtid. EU har løbende udviklet sit samarbejde om ikke-spredningstiltag. Kommissionen har etableret et tæt samarbejde med IAEA (Den Internationale Atomenergiorganisation) om indførelsen af et "sporingssystem af mistænkelige containere". Man samarbejder også med Institut for Transuran i Karlsruhe om politikker, der skal forhindre smugling (transuran er et grundstof med et højt atomnummer).

Konference i maj

Den næste revisionskonference afholdes i maj 2010 i New York. EU til at deltager som observatør og koordinator for medlemsstaternes holdninger. Mødet vil blive opfattet som en succes, hvis det internationale samfund når til enighed om en koordineret reaktion på Irans og Nordkoreas krænkelser, og hvis der sker yderligere fremskridt i nedrustningsaftalerne mellem USA og Rusland.

Traktaten tages op til revision hvert femte år, for at evaluere gennemførelsen.

I Parlamentets henstilling til Rådet (april 2009), bifalder MEP'erne USA's ratifikation af tilfølgelsesprotokollen til IAEA's sikkerhedsaftaler. De hilser præsident Obamas hensigt om at afslutte USA's ratifikation af traktaten om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger (CTB-traktaten) velkommen og bifalder hans hensigt om at indlede forhandlinger om en traktat om stop for spalteligt materiale.

De understreger nødvendigheden af, at EU intensiverer sine bestræbelser på at modarbejde spredningsstrømme og -finansiering og udvikler foranstaltninger til at forhindre imateriel overførsel af viden og knowhow.

I den mundtlige forespørgsel til Rådet vil MEP'erne gerne vide, hvad Rådet gør for at sikre, at EU har en fokuseret fælles holdning under 2010 revisionskonferencen.

Læse mere nedenfor.